

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
17:11	18:12	18:42
17:10	18:15	18:46
17:09	18:10	18:40
ח' תמוז	ח' תמוז	ח' תמוז

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

התענוג הגדול ביותר

רק תענוג רוחני הוא התענוג הגדול ביותר ושאור ההנאות הגשמיות אינם כלום

מעלת החסד

את הסיפור הבא שמענו מגיבור המעשה: מדובר יהודי יקר, אשר רעייתו סבלה מהצטננויות חוזרות ונשנות בכל החלפת עונה, עד כדי התעטשויות ממושכות ועוד תופעות לוואי. הם ניסו לדרוש ברופאים ובפתרונות טבעיים, אולם דבר לא עזר. האשה הוסיפה לסבול בכל חילופי העונות במשך השנה, נזלת, התעטשויות קשות וממושכות, ועוד מיחושים שונים.

ביום מן הימים, החליט הבעל על פתרון יצירתי: הרי הוא רוכש מאות חבילות נייר טישו במשך השנה עבור רעייתו, אולי אם ירכוש חבילות כאלה כדי להיטיב לזולתו – יחסוך את העניין מרעייתו... ממחשבה למעשה, אותו יהודי החל רוכש חבילות טישו לרוח אותם הציב בבתי כנסת, במטרה לסייע למי שזקוקים לנייר כזה בעת הצורך... הישועה לא איחרה לבוא: עד מהרה המחלה נעלמה, וכיום – כעשרים שנה אחרי – עדיין הוא מוסיף להעניק חבילות טישו לכל מאן דבעי, פוטר בכך את רעייתו מהחזקה צמודה של נייר טישו לרוח, כי היא פשוט הבריאה לחלוטין!

סיפור זה, מגלה את הערך הרב הטמון אפילו בעזרה קטנה, סמלית. חבילת טישו עולה שקלים בודדים, אולם ניתן לעשות בה חסד רב. וגם כאשר מדובר במעשה חסד קטן למראה, גם כאשר מדובר במעשה חסד שאינו נראה גדול או משמעותי – יש לו את אותו הכח: לעורר רחמי שמים ולהשפיע שפע ישועות. הבה נאמץ את הדרך הזו, לפעול ולהרבות חסד ככל יכולתנו, וככל שנרבה בחסד לזולת – כך בורא עולם ירבה את חסדו עימנו!

(הרב אשר קובלסקי)

מתיקות יש בתורת ה'. דוד המלך ע"ה פותח את ספר התהילים במזמור "אשרי האיש", ומי הוא האיש המאושר עלי אדמות? "בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה" הוא המאושר, הוא יהיה כעץ שתול על פלגי מים וכל אשר יעשה יצליח.

נזר הבריא, המאושר באדם, הוא האברך היושב ולומד תורה. לא במשחקים ולא בסרטים ולא בטיוילים ולא כל הדברים הבטלים, כמה כספים אנשים מוציאים בשביל הדברים הבטלים הללו, וכעבור זמן מועט כל ההנאה עוברת חולפת והריקנות בלב נשארת וצורכים עוד שטויות עד שגם זה נגמר. אשרי מי שיושב ועוסק בתורה שהוא כעץ שתול על פלגי מים ויש לו אושר בעולם הזה וחיי נצח בעולם הבא, ונחת מיוצאי חלציו פרוי יתן בעתו ועלה לו יבול.

עוד מזמור המתחיל ב"אשרי" – הוא מזמור קי"ט שרובו ככולו עוסק במעלת התורה ולומדיה ונעימות פיקודיה ויושר ארחותיה. המזמור הכי ארוך בתהילים קע"ו פסוקים, [כמנין דפי מסכת ב"ב ופרשת נשא – שגם הם הארוכים ביותר] אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת ה'! גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך! טוב לי תורת פין מאלפי זהב וכסף" "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי" "שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב – כאותו אחד שזכה בלוטו, שמצא מציאה ענקית. דוד המלך ע"ה ידע מה תורה עושה מבן אדם, וידע טעמה ומתיקותה של תורה. אומר דוד המלך טעמו וראו כי טוב ה' – אשרי הגבר יחסה בו.

אשרי האיש, אשרי תמימי דרך, אשרי הגבר, ותומכיה מאושר. ואמר שלמה המלך ע"ה [משלי ח] "אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום לשמור מזוזות פתחתי". רק מי שעוסק בתורה, מי שבוטח בה', מי שפחד מעבירות מי שהולך בדרכי ה' – הוא מאושר. כל ההנאות הם "גלידה", נעים וטוב, אבל זה לא אושר, רק התורה הקדושה זה האושר האמיתי.

שבת שלום ומבורך.

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

ה' ומח"ל פותח את ספר "מסילת ישרים" שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' וליהנות מזיו שכנתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להמצא.

הרי הבורא יתברך ברא את כל התענוגים, וכל ההנאות הם רק נובלות קלושות מהנאות האור העליון, ולא שייך תענוג גדול מלהדבק בו יתברך.

אין עונג כמו דבקות בשכינה הקדושה, זה התענוג האמיתי. כל התענוגות בעולם הם דמיונות, הם דבר חולף. אמרנו כמה פעמים אין בעולם החילוני "אושר" – יש תענוגות. אתה אוכל גלידה אתה "מאושר"? אתה נהנה. כך כל ההנאות החיצוניות הם סוגים שונים של גלידה. רק בעסק התורה יש את האושר האמיתי, כי כל זמן שאין לך את האור העליון, מזון הנפש, אתה חשוב כמת, אתה אומלל, אתה מסכן. מילארדרים גדולים אמרו לי "יש לי

הכל ואין לי כלום" "אני בדיכ" מבני תורה לא תשמעו מילים כאלו. תענוג אמיתי – אבל שאר התענוגים הם דימויות ולא תענוגים אמיתיים. רק להרגיש המתקנות של האורות והצחצחות העליונים זה תענוג אמיתי.

ממשיך המסילת ישרים: כשתסתכל בדבר תראה כי השלמות האמיתי הוא רק הדבקות בו יתברך, והוא מה שהיה דוד המלך אומר (תהלים עג): ואני קרבת אלקים לי טוב. ואומר (שם כז): אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי וגו', כי רק זה הוא הטוב. וכל זולת זה שיחשבוהו בני האדם לטוב, אינו אלא הבל ושוא תנעה. אחת שאלתי בעבר, אותה אבקש בעתיד. לשבת וללמוד תורה, להרגיש את נועם השכינה, את מתיקות האורות העליונים.

דוד המלך אומר "נכספה, וגם כלתה נפשי, לחצרות ה'! כלות הנפש! שמעתם משהו שאומר "נכספה נפשי" לפקולטה, "נכספה נפשי" ללכת לעבודה? יאשפזו אותו. דוד המלך כלתה נפשו למתיקות התורה הקדושה. ולכן אומר דוד המלך "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך", מזה יש לו שמחה. ובלי התורה – אומר דוד – "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי". ואומר דוד המלך "אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי – ושבתי בבית ה' לאורך ימים". למה אני רוצה טוב וחסד? כדי שאוכל לשבת וללמוד. אנחנו מבינים מזה כמה

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילת בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש
זכות של אלפי עלונים
להצלחה, לרפואה, לזש"ק
או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

תחזיק חזק עלה קטן שלי...

מחדש, כאילו היא עומדת עתה ומספרת לי את הדברים.

הבנתי שהכל נכון, ושאמינותם של הסיפורים הללו עולה לאין ערוך על כל הסיפורים האחרים שמנסים למכור לי במקומות אחרים.

הקשר הישיר הזה עם 'עלה ההדס של הסבא', הביאני למצב שבו לא יכולתי שלא להרגיש את הקשר הישיר עם הבורא עולם, עם היהדות, עם התורה והמצוות. זה היה קשר בלתי אמצעי, הכי חזק בעולם! 'התחברות' שכזו עם הסבא בצורה כזו לא יכולה היתה להוביל לשום מקום אחר, רק לבית המדרש. רק שם, בעיירה, בעליית הגג של בית המדרש, הבנתי שאי אפשר להיקרא יהודי בלי לקיים מצוות. עכשיו בואו ונחשוב כמה מאמצים עשה כאן האבא הרחום בשמים כדי שלא ידח ממנו נידח.

עצם היציאה למסע השורשים היתה מנוגדת לדעותיו של האיש. לאחר מכן הוא הודה מפורשות שממש באותם ימים תכנן לנסוע להודו ולמזרח הרחוק ורק ברגע האחרון משכנעו אותו המארגנים שמדובר במסע מהנה ומרתק הסכים לבטל את הנסיעה ההיא ולהצטרף למסע השורשים.

נלך הלאה. לאחר שהגיע לעיירה בה נולדה אימו, לא רצה להיכנס לבית הכנסת, וכאילו יד נעלמה דחפה אותו שייך לשם.

ומי העלה אותו לעליית הגג? הרי בהחלט היה שייך שהוא יישאר בקומה התחתונה.

ומי נתן לו את האומץ לחטט בערימת הספרים? ומי גלגל את ידיו כך שיגיעו לבסוף עד הסידור של הסבא? ומי היישיר את עיניו שיתבונן בשער ויבחין בשם של סבו שהיה חרוט שם? וגם לאחר מכן, מה הניאו להפוך דף אחרי דף עד לתפילת שלושת הרגלים?

והעיקר: מי גלגל את העלה ההוא, לפני כל כך הרבה שנים, אל תוך המחזור - אם לא הריבונות של עולם? מי גרם לכך שהעלה ינשר מן הענף שבלוכב, הישר אל המחזור - אם לא השם יתברך.

מי ידע, מי פילל ומי מילל שלעלה זה תהיה מטרה כה נשגבה לאחר שבעים או שמונים שנה, אם לא קורא הדורות מראש?

ומי יודע, יתכן שכאשר העלה נשר מן הענף של ההדס, ונפל לתוך המחזור, רצה הסבא להוציאו משם כדי לא להשאיר את ספר התפילה כשהוא מלוכלך, אבל הקב"ה - בידעו מי יחטט בספר זה ברבות השנים בעוד תקופה כל כך ארוכה - מנעו מלהוציא את העלה....

אבל יושב במרומים פעל שאגיע לידי ריגשה עצומה, ובמידה כזו שהשכיחה ממני לחלוטין את הידיעה היכן אני נמצא.

מצאתי את עצמי 'חופר' ומחטט בתוך ערימות הספרים הישנות שהיו בעליית הגג ההיא, סמוך לעזרת הנשים. היו שם גמרות ישנות וספרי הלכה שעלה בהם עובש, ספרי תנ"ך ושולחן ערוך.

לפתע עלה בידי סידור גדול, ישן ועתיק, בלוי מאין כמוהו, קרוע מכל צדדיו. במקום להשליכו מידי החזקתי משום מה בחוזקה, עד שפתחתי אותו והתבוננתי בשער המצויר שלו. אני מדגיש שהחזקתי את הסידור משום שזה לא התאים לי, ולמידותי של עד אז.

לפתע נפלטה מפי צווחה גדולה עד שהאנשים שהיו בקומה התחתונה נזעקו ובאו לראות מה אירע. על חלקו העליון של השער נחרט שמו של סבי, אביה של אמי, שאף הוא התגורר בעיירה זו משנים קדמוניות.

ברגע שזה חשבתי שליבי מתפוצץ מהתרגשות.

שמו של הסבא עלה בפיה של אימי פעמים רבות, והיא היתה מספרת לנו עליו ועל צדקותו סיפורים רבים לאין מספר. ברגע אחד צפו ועלו במוחי כל הסיפורים הללו, וראשי הפך לסחרחר.

אבל זה עוד לא היה הכל.

החילותי להפוך בדפי הסידור, דף אחרי דף, לא ידעתי מדוע אני עושה זאת, באמת שזה היה סתם כך, לא היתה לי כל כוונה מיוחדת בפעולה זו.

כשהגעתי לתפילת מוסף של שלושת הרגלים, ניתר ליבי בשנית, מתוך הסידור בין הדפים המוצהבים העתיקים, סמוך מאוד להלכות לולב שהופיעו בסידור ההוא ליד תפילת מוסף של החגים, היה מונח עלה קטן של הדס, משל באותו רגע נטל בעל הסידור את ארבעת המינים ונענעם, ואחד העלים נשר מההדס אל תוך הסידור.

הפלא הגדול התבטא בכך שהעלה היה ירקרק, כאילו בזה הרגע נתלש מן השיח.

המראה הזה 'שבה את ליבי'.

לפתע פתאום הבינתי שהקשר בין הדורות נוצר רק על ידי ובאמצעות המצוות, והבנתי שלא שייך להיות יהודי ולהיקרא יהודי ללא קיום המצוות.

כל מה שדיברת אלי במשך כל השנים, אומר האיש לת"ח הבני ברק, חזר ועלה עתה במוחי, והפך לדברי אמת. ראיתי פתאום במו עיניי את הסבא שלי כשהוא מקיים מצוות. שמעתי פתאום את כל סיפוריה של אימי והנה הם חולפים באוזני

אחד מתלמידי החכמים של בני ברק, העביר לנו סיפור מדהים, ויש בסיפורו זה כדי לחזק בתוכנו את הידיעה והאמונה ש'לא ידח ממנו נידח', ולהוכיח בפעם המי יודע כמה על המאמצים שעושה אבינו שבשמים על מנת לקרב אליו את הבנים התועים שסרו מן הדרך.

הת"ח הבני ברק מספר לנו על יהודי המתגורר בשכונתו, בפאתי בני ברק, שהתנהג כיהודי חילוני לכל דבר, וכל מי שניסה לדבר על ליבו שיחזור לאלוקיו וישמור מצוות, נתקל באוזניים ערלות, ובלב אטום. כך במשך שנים, גם העבודה שהוא מתגורר בבני ברק לא פעלה עליו לשינוי הדרך.

לפני מספר ימים ראיתי את היהודי ההוא, מספר הת"ח, והנה פניו לובשות צורה אחרת. על פניו נראה היה שהחל לשמור מצוות, אבל בגלל ניסיוני הממושך איתו לא הייתי יכול להאמין שכך אכן קרה. להפתעתי ולשמחתי, זה קרה, ועוד איך. האיש הכריז בפני כל מי שרצה לשמוע: חזרתי בתשובה שלימה.

כיון שהמהפך קרה בבת אחת, והשכן התעניין אצלי כבר על כמה וכמה מצוות שביקש לשומרן באופן מיידי, היה לי ענין רב לשמוע את סיפורו.

עוד באותו ערב, הוא הזמין אותי לביתו וסיפר הכל, מבלי להסתיר מאומה.

לפני כשבועיים, סיפר האיש לשכנו הת"ח, יצאתי למסע שורשים בקהילות היהודיות של פולין. שורשים אלו הם שורשיה של אימי שנולדה בפולין, אלא שלא אכחד אם אומר שבתחילה לא רציתי לשמוע על כך. נסיתי לסרב להצעה לצאת למסע זה, ולו כדי שלא יפתיעוני שם עם הצעות לחזרה בתשובה ולא ידברו על ליבי כלל בנושא זה.

לאחר שמארגני המסע הבטיחו לי שה'שורשים' המדוברים במסע זה אינם שורשים המחוברים למצוות, אלא רק 'שורשים היסטוריים וחברתיים', הסכמתי להצטרף. בהגיעו לעיירה שבה נולדה אימו, החלה התרגשות רבה לפעם בו, וגם הוא עצמו לא ידע כיצד להסביר את פשרה. 'חשבתי שמדובר בהתרגשות סתמית, שנוצרה כתוצאה מהעלאתם בזכרוני של כל המקומות והאתרים שאימי סיפרה לנו עליהם, אבל עוד לא ידעתי מה מחכה לי', סיפר לת"ח.

כמעט 'בטעות' נכנס למבנה שבו שכן, בזמנו, בית הכנסת של העיירה. המבנה, בניגוד לעיירות אחרות, שמר על צורתו המקורית, וידו הארוכה של השלטון כמעט ולא נגעה בו.

מהיכל בית הכנסת בקומה התחתונה, נשארה רגליו של היהודי מבני ברק הישר אל עזרת הנשים, ולצידה עליית הגג של בית הכנסת, שבה הוטמנו בזמניה היפים של הקהילה ספרי קודש שיועדו לגנייה. אם הייתי חושב לרגע שאני נמצא בתוך בית כנסת, יתכן שהייתי ממחר לעזוב את המקום,

האם צריך לקום כשאחד ההורים מגיע?

שאלה: על מה מסתמך המנהג שלא קמים כשנכנסים אבא או אמא לבית או לחדר?

בגמרא (קידושין לז:) כתוב, אמר רבי אבא אמר רבי ינאי, אין תלמיד חכם רשאי לעמוד בפני רבו אלא שחרית וערבית, שלא יהא כבודו מרובה מכבוד שמים (שמשכימים ומעריבין לתפילה וי"מ שאינו מקבל עול מלכות שמים אלא שחרית וערבית). וכו'. אמר ר' אלעזר, כל תלמיד חכם שאין עומד מפני רבו נקרא רשע, ואינו מאריך ימים, ותלמודו משתכח. שנאמר (קהלת ח, יג), "וטוב לא יהיה לרשע, [ואין טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד, ב) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו. והיינו תלמודו משתכח], ולא יאריך ימים כצל, אשר איננו ירא מלפני האלהים". מורא זו אינו יודע מהו, כשהוא אומר, ויראת מאלהיך הרי מורא זו קימה.

יש ראשונים שפסקו, שאין תלמיד חכם רשאי לעמוד מפני רבו אלא שחרית וערבית. אמנם כשיש חשש שיראה אחר ויחשד שלא קמו לרבם, חייבין לעמוד אפילו מאה פעמים, וכגון תלמידים שהם לא קבועים בבית המדרש, והרואה חושב שהם הגיעו הרגע ועדיין לא קמו מפני רבם באותו יום. וכן במקום שאם לא יעמדו יהיה גנאי לתלמיד חכם. ויש ראשונים שפסקו, שדוקא אם יושב לפני רבו תמיד אינו רשאי לעמוד מפניו אלא שחרית וערבית בלבד. וכן יש ראשונים שכתבו, שתלמיד היושב לפני רבו "ועוסק בתורה" אינו זקוק לעמוד מפניו כל זמן שהוא יוצא ובא, אלא שתי פעמים ביום וכו', ושכל שיושב במקרה ותלמיד חכם עובר עומד אפילו מאה פעמים.

ויש ראשונים שפסקו, שמזה שר' אלעזר אומר, "כל תלמיד חכם שאין עומד". ולא אמר שחרית וערבית, משמע שחולק וסובר שאפילו מאה פעמים צריך לקום. ושכן אמר התנא, שיהא מורא רבך כמורא שמים. ואם אדם מקבל פני שכניה כמה פעמים ביום צריך לעמוד באימה ובמורא.

וכתב מרן בשלחן ערוך (סי' רמב ס"ז) וחייב לעמוד מפניו משיראנו מרחוק מלא עיניו וכו' (128 מ') ואח"כ ישב. ופירשו האחרונים שפסק מרן שחייב לעמוד מפניו בכל פעם, ולפיכך השמיט שחרית וערבית. והרמ"א פסק, שאין אדם חייב לעמוד לפני רבו רק שחרית וערבית.

והילקוט יוסף (עמ' קס) כתב, חייב אדם לעמוד מפני אביו ואמו ורבו בכל פעם שנכנסים, ואפילו מאה פעמים ביום. והדין כן גם כשהוא יחיד, ולא בפני אנשים אחרים. והאשכנזים מקילין בזה ואינם עומדים בפני אב ואם אלא פעמיים ביום, שחרית וערבית.

טעם למה שהתפשט היום, וכיצד יש לנהוג למעשה:

לעצורנו היום הרבה מפספסים מצוה יקרה זו, והתרגלו שלא לקום מפני אב ואם, ובאחרוני זמננו נקטו כמה טעמים.

כתב מרן בשלחן ערוך (סי' רמ ס"ט), שהאב שמחל על כבודו, כבודו מחול. (קידושין לב.) ולפיכך יש אומרים, שמן הסתם מוחלים ההורים משום שלא רוצים להטריח את הילדים כל פעם לקום (למנהג ספרד ע"פ). ועוד כיום שלעצורנו כבר נתפשט בצבור שלא לקום לכבוד אב ואם, אם יקום הבן יראה שונה בהתנהגותו מהציבור, וההורים לא רק שמוחלים, אלא גם הם מצטערם מזה. ויש שכתבו משום שכיום הקימה לא נראית ככבוד כל כך, אלא כעול, ואין ההורים רוצים בקימה כזו, ואדברו מצות כיבוד אב היא לא לקום.

אלא שבילקוט יוסף (עמ' קסא) כתב, נראה שעדיף לחזור ולהנהיג זאת בזמנינו בפרט, אשר נערים פני זקנים מלבינים וכו'. ע"ש.

למעשה, מן הדין היה חייב אדם לעמוד מפני אביו ואמו ורבו בכל פעם שהם שנכנסים, ואפילו מאה פעמים ביום. (ילקו"י עמ' קס). מ"מ כיום התרגלו שלא לעמוד, ומן הסתם ההורים מוחלים על כבודם. ואסור לאדם להכביד עולו על בניו ולדקדק בכבודו עמהם שלא יביאם לידי מכשול, אלא ימחול ויעלים עיניו מהם. (שו"ע סי' רמ ס"ט)

אמנם אין ראוי למחול על כבודם תמיד באופן קבוע, וכן אין זה מן הראוי שהבן יבקש מהוריו שימחלו על כבודם שלא לקום מפניהם לעולם, שלא יהיה זלזול בכבוד אב ואם, וגם שלא יהיה בגדר שאינו מצווה ועושה. רק רשאי לבקש שימחלו לו במצבים מסוימים כגון בן שמתגורר עם הוריו, ובן שעובד עם אביו במשרד, וכן שההורים נכנסים ויוצאים בעת הגשת האוכל בשעת שמחה, וכיוצא באלו. (ילקו"י עמ' קסד-קסו). ולפחות ישתדלו לקום לפחות פעם אחת בבוקר ופעם אחת בערב מפניהם ושאר הפעמים לקום קצת.

כל אחד מאיתנו 'פחות' ממשו אחר

במציאות החיים, אין אדם משהו מעליו. אם בפועל, כגון הורים, מורים ומעביד, אם בתאוריה, כגון רב או דיין, ולהבדיל, שר או ראש ממשלה. בכל חברה אנושית יש היררכיה, סולם דרגות שבו אלה מעל אלה, ולא תיתכן סביבה חברתית בלעדית.

ההיררכיה כשלעצמה אינה בעיה. לא היא הגורמת לרגשי נחיתות. הילד ביחס להוריו, התלמיד בפני רבו, העובד מול מעסיקו, העוזר מול הבעל בית שלו, כולם יכולים להרגיש מצוין עם עצמם, ואין שום הכרח שהם יפתחו רגשי נחיתות. לרובנו, למשל, אין שום בעיה והרגשה רעה בבקשנו עצה מרבנים ודיינים או כאשר אנו נזקקים למומחים ובעלי מקצוע, אף שבעינינו הם 'יותר' מאתנו, ולו בעניין ספציפי. לרובנו גם אין שום בעיה להיתקל בחבר שמתמצא יותר מאתנו בתחום כלשהו.

לעומת זאת, הסובלים מרגשי נחיתות רואים בכל מצב שמישהו עולה עליהם או אינו נוהג בהם בהתאם לציפיותיהם, סימן ואות מובהק שהאחרים רואים בהם נחותי דרגה ופחותי ערך.

הבעיה של אלו איננה מה שאחרים חושבים, אלא מה שהם חושבים שהאחרים חושבים.

לפעמים הדברים נראים חסרי כל הגיון.

האפשר שעקרת בית נפלאה תיפול ברוחה רק משום שאחת התוספות בארוחה המדהימה שהיא הכינה, לא הייתה בדיוק כפי שציפתה?!

התשובה היא: כן. בהחלט. כי לא המציאות הזאת גרמה לה לפתח רגשי נחיתות, אלא להפך: העובדה שהיא סובלת מרגשי נחיתות גורמת לה לפרש את הדברים הללו כסימן להיותם חסרי ערך או נחותים.

זה גם מסביר את החידה המרתקת העולה מן ההתבוננות בסובלים מרגשי נחיתות: כדי שהם יחשוו חסרי ערך אין הכרח שאחרים אכן יעלו עליהם בכל תחום או שהם ייכשלו במלוא מובן המילה. לפעמים, די שלכמה אנשים, או אפילו רק לאדם אחד, יהיה יתרון עליהם, ולו בתחום אחד ויחיד, כדי שהם ירגישו שהם 'לא שווים כלום'.

נוכל להמחיש את הדבר באמצעות רעיון נפלא שאומרים בשם הרבי ר' שמחה בונם מפרשיסחא זי"ע על הפסוק "ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפילים ונהי בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם" מה כוונת המילים "ונהי בעיניהם כחגבים". מדוע אפוא הקדימו ואמרו "ונהי בעינינו כחגבים"?

אלא, הסביר, כאשר אדם מרגיש שהוא נראה כחגב, הוא בטוח שגם האחרים רואים אותו ככזה, ומאחר שהמרגלים היו כחגבים בעיני עצמם, לא היה להם ספק ש"וכן היינו בעיניהם".

התבוננות קלה סביבנו תגלה שגם הריק והפוחז שמרגיש טוב עם עצמו, אינו מוטרד מן העובדה שאחרים גדולים או טובים ממנו. גם מי שחושב את עצמו לחכם, אף אם דרגת חכמתו נמוכה מאוד, לא ירגיש שום רגשי נחיתות כלפי מי שחכם באמת.

לעומת זאת, מי שחושב שהוא אינו חכם, או משוכנע שיש לו חיסרון בולט והוא מרגיש רע בזה, מרגיש רע עם עצמו גם אם אחרים בסביבתו אינם סוברים כמותו. הוא משוכנע שכולם רואים את מה שהוא רואה ושכולם חושבים את מה שהוא חושב.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

הקב"ה נמצא - רק תחפש אותו

או בתאווה רעה מסוימת, ובמדה ותאווה זו חש הוא שהנו בחשך גמור, עליו לראות שגם במדה זו או בתאווה זו, ישנה השגחה והצצה עליו הרומזת לו שיקום ויתעודד ולא יתיאש משום עבודה בעולם, ושלא יתפשר ולא יניח כלי מלחמתו משום מדה או תאווה רעה, ועצם זה שהנו עדין בשאיפתו ובהשתוקקותו, וצערו בלבו ממחליו באותה מדה או תאווה רעה, זה כבר הצצה מן החרקים לומר לו: אל תתיאש, קום והלחם על נפשך בכל פעם מחדש, על אף כל הנפילות והמעידות.

וכן בכל צרה וצרה שאדם נמצא, כשיגלה את ה"מציץ מן החרקים" באותה צרה - זה גופא יתן לו עז ותעצומות שלא להתיאש מן הפרענות, וכמו שיוסף הצדיק שראה שה' עמו בבית האסורים, הבין שהצצה זו עליו במקום הבור זה לא רק לשעתו, אלא לרמוז התחזק והתעודד, יש משגח, ועליך לצפות לישועתו שיושיעך לגמרי מאפלה לאור גדול וכמו שכן היה לאחר מכן, כך שכל הצצה מן החרקים על האדם בשעת צרה, לא רק שרומזת לו שה' עמו בצרה וכך ישאר מצבו, אלא הצצה זו קוראת לו לאמר: ראה שאינך נטוש ואינך עזוב, ולכן צפה אף לישועתך הגמורה.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
בקרו באתר "שיבת אור דוד"

מובא בחובות הלבבות (שער הבטחון פ"ב) שיש לאדם להיות בטוח בה' שלא יחסיר ממנו לחם ומים - המינימום של צרכי חייו, כי על זה האדם מובטח, ומעתה נתבונן, אם מובטח האדם לחיי החומר על אחת כמה וכמה לחיי רוחו נשמתו שבודאי לא יעזבנו ה' להיות נאבד ומוכחד לגמרי, אלא שאם ישים בטחונו בה' וימצא את ה"מציץ מן החרקים" לראות את ההשגחה שעדין קימת בו להצילו - יתחזק.

ולכן בעתות ירידה ומשבר רוחני כמה יש לאדם להתחזק בקל וחמר כאמור, ולהאמין שבודאי לא יעזבנו ה', וכן מצינו שההצלה בזמן היונים היתה נצחון מתתיהו ובניו והתגברותם על היונים לסלקם ולהרג בהם, ולאחר מכן בא נס השמן שהוא סימן להתקרבות לה', ואות ומופת מה' שהנו חפץ בנו, ואף שהיו מתיונים רבים בעם ישראל, והיה מצבם הרוחני בשפל המדרגה החזירים הקדוש ברוך הוא אליו על ידי החשמונאים שהחזירם למוטב, והאות והמופת הזה של נס השמן היה אות להשראת השכינה כמו האש שירדה בזמן המשכן להורות שאף שירדנו לשפל עם כל זה לעולם מתפייס הקדוש ברוך הוא לקרבנו אליו, ומובטחים אנו לבל נכחד לעולם.

וזאת לדעת, באמרנו שיש גם במצבי ירידה לראות את ה"מציץ מן החרקים", זהו בכל תחום לעצמו, וכגון אדם הלך במדה רעה מסוימת,

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

בוא והצטרף
לאלפי המפיצים
בכל שבוע את
העלון המפואר
"אור הפרשה"
ושמח את מתפללי בית הכנסת
שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212

למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ
בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא
בקברו של התנא האלוף ר' שמעון בר יוחאי

כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
בברכה מפי הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת

כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ
בקמיע של כל הזוהר הקדוש

